1NTNU Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Fakultet for informasjonsteknologi, matematikk og elektroteknikk

Institutt for datateknikk og informasjonsvitenskap

Faglig kontakt under eksamen: Institutt for datateknikk og informasjonsvitenskap Heri Ramampiaro, 73593440

EKSAMEN I EMNE TDT4117 INFORMASJONSGJENFINNING

Fredag 15. aug. 2011. Tid: kl 09.00 – 13.00 (4 timer)

BOKMÅL

Hjelpemidler: D – Ingen trykte eller håndskrevne tillatt. **<u>Kun</u>** typegodkjent kalkulator er tillatt.

Sensuren faller: 5. sept. 2011

Svar **kort og konsist** på alle spørsmålene. **Stikkord** foretrekkes fremfor lange forklaringer. Les igjennom hele oppgavesettet før du begynner å lage løsning. Disponer tiden godt! Gjør rimelige antagelser der du mener oppgaveteksten er ufullstendig og skriv kort hva du antar. **Lykke til!**

Oppgave I (25%)

- 1. Hva er hovedhensiktene med **informasjonsgjenfinningssystem**? Forklar hva som er hovedforskjellene mellom data- og informasjonsgjenfinning.
- 2. Hva er rollen til indekstermer (index terms) i informasjonsgjenfinningssammenheng? Forklar hvordan "invertert indeks" (inverted index) fungerer. Bruk eksempel i forklaringen din.
- 3. Forklar hvordan boolske similaritetsmodellen (boolean similarity model) fungerer. Hva er grunnene til at boolske spørringer kan ha begrensede bruksområder?
- 4. Drøft hovedutfordringene med web (dvs WWW) sett fra informasjonsgjenfinningsperspektiv.
- 5. Forklar hvordan et IR-system kan bli evaluert og hvordan dette kan gjøres.

Oppgave II (25%)

- 1. Forklar stegene som er nødvendig fra man har en samling av dokumenter til disse er ferdig indeksert. (Tips: indexing pipeline).
- 2. Forklar hva begrepet "edit distance" er. Hva brukes det til? Hvis vi har en tekststrengen s_i , hvor $len(s_i)$ er lengden på s_i Vis at "edit distance" mellom s_1 og s_2 ikke kan være større enn max($len(s_1)$, $len(s_2)$).
- 3. "Feature" er et sentralt begrep i multimedia gjenfinning. Hva er hensiktene med "features"? Hvilke tre krav bør uthenting av features (*feature extraction*) oppfylle? Gi eksempler på features i forbindelse med videogjenfinning.
- 4. Forklar begrepet "Jaccard Coefficient". Hvorfor egner ikke denne seg så godt til rangering av søkeresultater?

Oppgave III (30%)

- 1. Sammenlikn *sannsynlighetsmodellen* **Okapi BM25** og *vektormodellen* **TF/IDF**. Hvilken ville du foretrekke dersom du skulle lage en tekstgjenfinningssystem. Grunngi svaret ditt. (Tips: Fokuser på prinsippene, ulempene og fordelene).
- 2. Testkolleksjoner (Test Collections) brukes ofte i evaluering av informasjonsgjenfinningssystemer. Gi eksempler på eksisterende testkolleksjoner. Hvordan brukes de? Hva er *R-precision*, *F-measure* og *MAP* (*mean average precision*)?
- 3. Utvidelse av spørringer (query extension).
  - a. Forklar hva er hensiktene med utvidelse av spørringer (queries).
  - b. Forklar kort prinsippene med **Rocchios** metode for *User Relevant Feedback* (URF).
  - c. Hva er hovedforskjellen mellom "automatic local analysis" og "automatic global analysis"?
- 4. Forklar forskjellige metoder for indeksering av tekstdokumenter i informasjonsgjenfinningssystemer.
- 5. Det er to måter å oppsummere søkeresultater på. Forklar hva disse er og hvordan de fungerer.

Oppgave IV (20%)

Svar rett/galt på følgende utsagn. Hvert **riktig** og **begrunnet** svar belønnes med **2** poeng. **Feil svar** får **-1,5** poeng. **Ubegrunnet** eller **ingen svar** gir **0** poeng.

1. Piksel-til-piksel sammenlikning av to bilder er godt egnet til å beregne/evaluere bildenes likheter.

(Rett/Galt)

2. To lydfiler kan sammenlignes ved å bruke frekvensspektrene til lydene. (Rett/Galt)

3. R-frame og R-precision er to mål som brukes i evaluering av søkesystemer. (Rett/Galt)

4. Statistisk Thesaurus er et thesaurus som brukes til å forbedre søk eller utvidelse av spørringer når man tar i bruk "local automatic analysis".

(Rett/Galt)

5. *Harvest* og *Crowler* har samme funksjon, men brukes i to forskjellige websøkemotorarkitekturer.

(Rett/Galt)

6. Video-informasjon kan ikke gjenfinnes ved hjelp av gjenfinningsmetoder som er laget for bilder og lyd.

(Rett/Galt)

 Rangering av resultater i vektorbaserte og sannsynlighetsbaserte søkesystemer bruker samme prinsipp. (Rett/Galt)

8. Audiogjenfinningssystemer kan bruke teknikker kjent fra tekstgjenfinngsystemer. (Rett/Galt)

9. Bevegelsesinformasjon er ganske nyttig som feature til videogjenfinning. (Rett/Galt)

10. Bildehistogram kan brukes til å gjenfinne bilder. I tillegg kan det brukes i videogjenfinning. (Rett/Galt)